

Printmaking volgens Scott Ludwig

Anders dan in Nederland is printmaking in de Verenigde Staten een zelfstandige studierichting. Scott Ludwig is *assistant professor* voor printmaking aan de Appalachian State University in Boone, North Carolina, en verbleef in 2012 als *artist in residence* bij het Amsterdams Grafisch Atelier. Geïnspireerd door Amsterdam maakte hij de hybride print *Slap Tag Decollé #001*.
Monika Auch

Hybride prints op z'n

Scott Ludwig heeft veel stipendia ontvangen en reist naar landen als Turkije, China, Nederland. Zijn *Wanderlust* is gekoppeld aan een kritisch besef van de vergankelijkheid van de natuur en aan vragen rond het behoud van de planeet. Met de camera verzamelt hij indrukken en hij probeert vervolgens een rijk en complex beeld te creëren dat op bescheiden schaal aanleiding geeft tot bewustwording wat betreft de cultuur en de geschiedenis van een specifieke plek. In een recent interview in de lokale universiteitskrant zegt hij: 'Enkele van mijn vroegere collega's kregen lichamelijke klachten door het werken met foto-etstechnieken. Daarom heb ik mij toegelegd op het gebruik van acrylinktken op

De Amsterdam-serie bestaat uit vijf werken op zwaar, handgeschept papier. Het zijn unieke prints, resultaten van de fusie tussen moderne digitale inkjetprints en traditionele ets- of hoogdruktechnieken. De inkjetprints, etsen en zeefdrukken werden in het Amsterdams Grafisch Atelier gemaakt. De experimentele technieken werden elders uitgevoerd; het laser-cutting gebeurde met steun van Fablab in Amsterdam en het zandstralen vond plaats bij Bevo Glaskunst Atelier in Diemen (zie kaders).

Werkproces

Ludwig beschrijft het werkproces in detail.

1. **Beelden verzamelen:** 'Ik maakte dagelijks

Amerikaans

waterbasis en veilige chemicaliën. Deze materialen heb ik volledig in het curriculum van de opleiding opgenomen.'

Volgens Ludwig gaan traditionele technieken perfect samen met digitale toepassingen: 'Kunstenaars kunnen innovatieve en wat ik noem hybride prints maken. Een hybride print brengt traditionele en innovatieve processen bij elkaar. Het concept van de hybride print is in de laatste tien jaar de basis van mijn werk en creatief onderzoek. Voor mij is het creatieve potentieel op het snijvlak van digitale en traditionele technieken oneindig.'

Als docent is Ludwig voorstaander van experimenteel leren. Hij daagt zijn studenten uit om hun passie voor kunst te koppelen aan de wereld om hen heen. Hij neemt ze mee naar Cuba, Costa Rica en delen van de Verenigde Staten om de plaatselijke kunst en geschiedenis in relatie tot printmaking te onderzoeken.

Amsterdam-serie

In juni arriveerde Ludwig in Nederland en begon hij onmiddellijk heel energiek aan het verzamelen van beelden, het fotograferen van zijn omgeving. Zwervend door Amsterdam ging hij op zoek naar historische en karakteristieke beelden die grafisch verweven terug te vinden zijn in zijn prints.

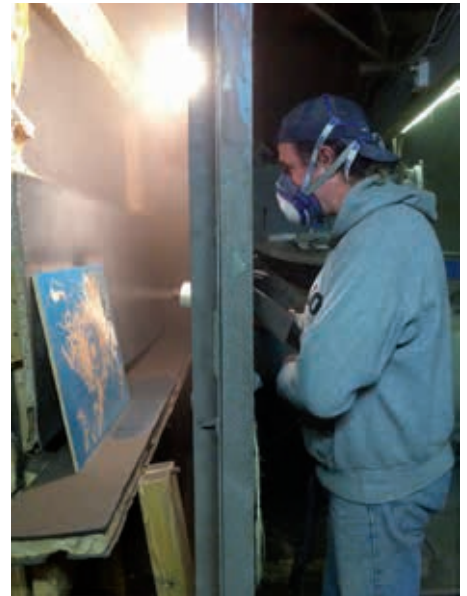
1 **Slap Tag Decollé #001 van het portfolio 'Series Amsterdam', digitaal print met zilverblad, print met fotopolymeer, houtsnede reliëfprint, 43 x 55 cm.**

2 **Zandstralen in Bevo Glaskunst Atelier door Willem van Oijen sr.**

3 **Detail van de het fotopolymeer houtblok na het zandstralen.**

foto-excursies door het centrum van Amsterdam die resulteerden in een grote verzameling beelden van de stedelijke omgeving. Uit deze bron selecteerde ik beelden en bewerkte ze in Adobe Photoshop.'

2. **Lagen construeren:** 'Zoals in de traditionele grafiekpraktijk zijn mijn beelden geconstrueerd in lagen. Elke laag heeft een functionele plaats om het doel te realiseren en is met zorg gekozen en bewerkt. Meerdere lagen worden vaak digitaal samengevoegd om de basislaag te creëren die met de inkjetprinter wordt geprint.'
3. **Digitaal printen:** 'Als ik tevreden was met de digitale bewerking, dan werd de inkjetlaag geprint met een Epson 9800 groot formaat printer. Het beeld werd geprint op hoogwaardig Hahnemühle German Etching 310 grams rag-papier (43 x 55 cm) dat een coating heeft voor inkjetprinten. De printerpatronen bevatten Archival-kwaliteit pigmentinktken die stabiel en watervast zijn. Daarmee is deze laag geschikt om vochtig te maken tijdens het traditionele etsen.'
4. **Coaten met zilverblad:** 'De meesterwerken uit de vroege Renaissance inspireerden mij om lagen zilverblad direct op de inkjetprint aan te brengen. Ik wilde een eigentijdse uitstraling met diepte en helderheid in de uiteindelijke print. Nog belangrijker is mijn streven om het werk te plaatsen in de historische context van de Nederlandse beeldcultuur. Delen van de print werden bedekt met zilver-aluminiumblad dat met de tijd zal oxideren en subtiel het verloop van tijd zal tonen.'
5. **Bewerken:** 'De fotopolymeerets/houtsnedebewerking volgde in een aantal stappen. Er werd een extra laag gemaakt en over de inkjetlaag geprint.'
6. **Lamineren:** 'Na het belichten en het drogen van de polymeerfilm werd deze op het multiplex gelamineerd met een water-lijmsubstraat. Dat mengsel werd in de volgende bewerking verwijderd. Een mengsel van één

2

deel water en drie delen witte lijm is hiervoor geschikt. Een goede hechting van de polymeerfilm aan het multiplex is essentieel voor het succesvol zandstralen van het hout. De zwarte gebieden in het transparante gedeelte werden uit de polymeer gewassen en bij het zandstralen werd het onderliggende hout weggevaagd. De heldere gebieden hardden de polymeer uit en werden niet beschadigd door het zandstralen. Deze gebieden vormden het overgebleven oppervlak van het uiteindelijke houtsnedeblok en vormden de dragers van de inkt.'

7. **Zandstralen:** 'Als het water-lijmsubstraat is uitgehard kan het polymeermultiplex worden gezandstraald. Dit geeft een fijn, gedetailleerd beeld in diep reliëf. Het zandstralen werd uitgevoerd door Willem van Oijen sr. van Bevo Glaskunst Atelier (zie afbeelding 2).'

3

4

8. **Drukken:** 'Na het zandstralen en schoonmaken van de houtplaat was deze klaar voor het traditionele drukken over de inkjetprint heen (zie afbeelding 3). De inkt was zorgvuldig aangepast om de details van de print weer te geven (zie afbeelding 4).'

Monika Auch is beeldend kunstenaar en redactielid

Website

Voor meer informatie: www.scottludwigart.com

Met behulp van de genoemde technieken bereikte Ludwig een zeer gedetailleerde lijn en een prachtige oppervlaktestructuur. Zie afbeelding 1 voor het eindresultaat.

5

Bevo Glaskunst Atelier

Bevo Glaskunst Atelier is een gerenomeerd glas-atelier. De oprichter, Willem van Oijen sr., zocht na zijn opleiding aan de Rijksakademie van Beeldende Kunsten in Amsterdam naar combinaties van traditionele en nieuwe technieken. Het toepassen en uitbouwen hiervan heeft door de jaren heen geresulteerd in een grote veelzijdigheid aan specialisaties. De kennis op het gebied van diverse zandstraaltechnieken, glas-appliqué, glas-in beton, glas-in lood, het versmelten en buigen van glas, maar vooral het gecombineerd toepassen van technieken heeft Bevo Glaskunst Atelier tot een uniek atelier gemaakt dat naam heeft verworven in binnen- en buitenland. Het atelier werkt ook in opdracht voor architecten en designers.

www.bevoglaskunst.nl

Fablab

Het Fablab is een werkplaats waar je machines kunt huren voor onder meer lasercutting, 3D-printen, CAD/CAM-borduren en frezen. Op de website staan filmpjes met gebruiksaanwijzingen voor het bedienen van de machines.

<http://fablab.waag.org/for/individuals>

4 Scott Ludwig aan het werk in het Amsterdams Grafisch Atelier.

5 Proefprint in een koele zilver-metallic kleur.